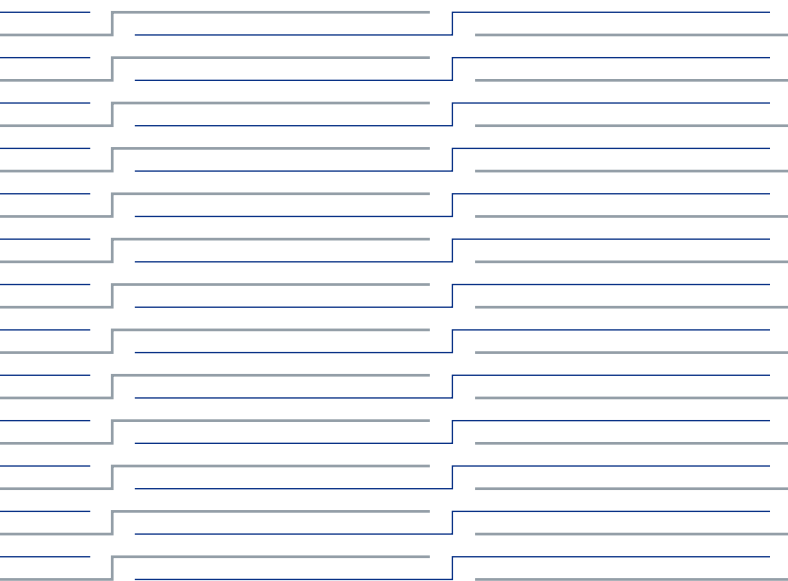




Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL



Symposium open data & open spending

26 mei 2014

DIENST INFORMATIEVOORZIENING | DOMEIN SOCIAAL EN FINANCIËEL

Aan alle betrokkenen bij het symposium Open Data & Open Spending,

In deze digitale reader kunt u een toelichting vinden op onderdelen in het programma van het symposium Open Data & Open Spending, dat op maandag 26 mei 2014 plaatsvindt in de Oude Zaal van de Tweede Kamer.

Van de sprekers is een korte beschrijving opgenomen van hun professionele achtergrond en van hun betrokkenheid bij het onderwerp open data.

Tevens kunt u in deze reader leestips aantreffen om u desgewenst verder inhoudelijk voor te bereiden op de bijeenkomst.

Het symposium is georganiseerd op initiatief van de commissie voor de Rijksuitgaven van de Tweede Kamer. De opzet en uitvoering is afgestemd in een ambtelijke voorbereidingsgroep met medewerkers van de Tweede Kamer, de Algemene Rekenkamer en het ministerie van Financiën.

Met dank aan allen voor het organiseren van het evenement, voor het deelnemen aan het symposium en voor hun belangstelling, wens ik u veel plezier bij het lezen van deze digitale reader.

Met vriendelijke groet,

Mark Harbers,
Voorzitter van de commissie voor de Rijksuitgaven



SYMPOSIUM OPEN DATA & OPEN SPENDING

MAANDAG 26 MEI 2014

Beste genodigde,

We leven steeds meer in een digitale samenleving, waarin data centraal staan. De hoeveelheid beschikbare informatie is enorm en neemt exponentieel toe. De overheid heeft een goudmijn aan data, maar de meeste van deze gegevens zitten in gesloten systemen, waar de samenleving niet bij kan. De voorstanders van open data beschouwen overheidsdata als een collectief goed waar elke burger toegang toe moet hebben, net als elektriciteit, onderwijs en vrije verkiezingen.

Wat zijn de kosten en de opbrengsten van open data? Is het makkelijker om een minister te controleren als de bestedingen en de effecten van zijn beleid als real-time open data beschikbaar zijn?

Het symposium richt zich op een praktische en steeds terugkerende vraag: open data, wat kan ik daar als volksvertegenwoordiger, of als betrokkene bij de volksvertegenwoordiging, mee?

Programma

| | |
|-----------------|---|
| Vanaf 13.00 uur | Registratie deelnemers en inloop |
| 13.30 uur | Welkom en opening door Mark Harbers, dagvoorzitter en voorzitter van de commissie voor de Rijksuitgaven |
| 13.35 uur | Inspiration from abroad: Be analytical! Christopher Corcoran, Senior Advisor to the Mayor of Lexington, Kentucky (former Deputy Director of NYC Mayor's Office of Data Analytics) |
| 14.00 uur | Trends Open Data en Open Spending Saskia J. Stuiveling, president van de Algemene Rekenkamer Op 27 maart 2014 heeft de Algemene Rekenkamer het trendrapport Open Data gepubliceerd . |
| 14.20 uur | Besteding budget voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking Peter Arnoldus, directeur FEZ, ministerie van Buitenlandse Zaken |
| 14.40 uur | Goed openbaar bestuur, decentralisaties en open data Bert van Delden, plaatsvervangend directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties, ministerie van BZK |
| 15.00 uur | Koffiepauze |
| 15.20 uur | Open data; kansen voor de begroting Peter van den Berg, directeur Begrotingszaken, ministerie van Financiën Website open data rijksbegroting |
| 15.40 uur | Open data en ICT-strategie van de Tweede Kamer Peter Branger, directeur Informatiseringbeleid, Tweede Kamer |
| 16.00 uur | Paneldiscussie |
| 16.30 uur | Slotbeschouwing door de dagvoorzitter en borrel |

Locatie

Tweede Kamer der Staten-Generaal, Binnenhof 1A

Aanmelden en contact

Aanmelden voor het symposium bij voorkeur vóór 22 april 2014. Aanmelden kan via het emailadres cie.ru@tweedekamer.nl of via telefoonnummer 070 318 2045/2039. Voor overige vragen kunt u contact opnemen met de commissiestaf van de commissie voor de Rijksuitgaven via genoemde telefoonnummers.

Leestips

[Actieplan Open Overheid](#)

[Visie Open Overheid](#)

<http://pro.europeana.eu/linked-open-data>

[Een open mind voor Open Data](#)

<http://www.forumstandaardisatie.nl/themas/open-data/>

<https://data.overheid.nl/linkeddata>

<https://data.overheid.nl/>

<http://www.w3.org/standards/semanticweb/data>

<http://5stardata.info/>

<http://opendatahandbook.org/>

<http://theodi.org/>

<http://www.euclid-project.eu/>

Inspiration from abroad: Be analytical

Christopher Corcoran, fmr. Deputy Director of the NYC Mayor's Office of Data Analytics, and current Senior Advisor to the Mayor of Lexington, Kentucky

Every day, governments are generating millions of points of data through their normal day-to-day operations. Information on crime, traffic, water, power, the environment, waste management, education, and more. Historically, these data have been hoarded into discrete silos by functional agency, and have rarely seen the light of day outside the department's walls. The different age and architecture of IT systems within each agency have made it difficult to connect the data, and analyze the information in a holistic fashion. Sponsored by Mayor Michael Bloomberg and led by Chief Analytics Officer Michael Flowers, NYC invested significantly in a major analytics-focused IT effort to facilitate better decision making by organizing and automatically disseminating information. The civic intelligence infrastructure developed, Databridge, is used to improve the efficiency of City operations, and through the Open Data Portal, to provide better transparency to citizens on government performance, and to provide raw data that spurs local technology entrepreneurs to provide new private products.

Leestips:

<http://www.nytimes.com/2013/03/24/nyregion/mayor-bloombergs-geek-squad.html?pagewanted=all& r=0>

http://www.nyc.gov/html/analytics/downloads/pdf/annual_report_2013.pdf

Christopher Corcoran

Lexington, KY

ccorcoran@lexingtonky.gov | clcorcoran@gmail.com | O: 859 258 3983 | M: 859 319 0604

To many, data is often just a pile of numbers; but with enough searching, washing, and shaping, data can transform into stories that draw new attention to problems help guide decision making. Fundamentally, data science is asking questions and solving problems. Cities around the globe are starting to put old IT systems to work to drive smarter decisions and better service to citizens, and I'm excited to be part of the movement.

Experience

MAYOR'S OFFICE – LEXINGTON, KY (2014)

Senior Advisor to the Mayor

Continuation of work in NYC, bringing the skills and experience of MODA to Lexington, demonstrating that governments of varying sizes can benefit from the same principles of analytic-driven government. Focus on operational efficiencies in the Fire Department, Parks Department, and launching an Open Data initiative in the City.

MAYOR'S OFFICE OF DATA ANALYTICS – NYC (2013)

Deputy Chief Analytics Officer

Deputy to NYC Chief Analytics Officer, Michael Flowers, leading team of skilled data scientists, computer programmers, and integration specialists. Primary responsibilities include management of risk optimization and resource allocation projects at agency-clients; owning external relationships with researchers and corporate partners; helping junior analysts develop professional skills; and team communications.

OPOWER—Washington, DC (2009-2012)

Senior Manager, Policy and Partnerships (2011-2012)

Conducted comprehensive efficiency review, and uncovered trends in \$5B+ US market. Worked with US academics to study Opower data as part of behavioral science literature.

Manager, Strategy Team (2009-2011)

Built Series-C \$50M fundraising case with Opower CEO and CFO. Presented at conferences, client meetings on behavioral science, data analytics. Developed original models, including sales targeting, impact forecasting, dynamic performance pricing. Hired to Opower from former electric-industry focused manager at Katzenbach Partners.

KATZENBACH PARTNERS—Houston, TX (2007-2009)

Consultant

As a strategy analyst, built financial and risk models. Training and project work focused on critical problem solving skills for business application. Projects included creating a build/buy model for a major hospital, diagnosing refinery downtime.

Education

HARVARD COLLEGE

Cambridge, MA

AB in Government, 2007

Concentration on US and comparative government, and macro economics. Graduate-level coursework in environmental studies, public development at Kennedy School and Graduate School of Design.

President, Institute of Politics
2006

Chaired IOP student advisory committee. Set direction, planned events, recruited for student organization with \$40M+ budget.

Danville High School

Danville, KY

Selected Readings

"NYC by the Numbers,"
December 2013. Annual Report of
the Mayor's Office of Data
Analytics. Available:
http://www.nyc.gov/html/analytics/downloads/pdf/annual_report_2013.pdf

Trends Open Data en Open Spending

Saskia J. Stuiveling, president van de Algemene Rekenkamer

De overheid beschikt over grote hoeveelheden data. Open data kan burgers en Kamerleden meer inzicht bieden in de besteding van belastinggeld en de daarmee geboekte resultaten. Hergebruik, ook door allerlei data te combineren, biedt burgers, maatschappelijke organisaties en bedrijven kansen en stimuleert de overheid om te innoveren en efficiënter te werken. Met het Actieplan Open Overheid (2013) kiest het kabinet onverkort voor het zijn van een open overheid, waarin open data een centrale rol spelen. Bewindspersonen dragen dit sinds kort ook internationaal in toespraken uit.

Wij constateren in ons Trendrapport Open Data dat 'open' weliswaar de norm van het kabinet is, maar nog niet de praktijk. Hoewel Nederland internationaal gezien relatief goed scoort met open data, is het aanbod van open data eenzijdig (vooral geodata) en biedt het nog weinig inzicht in de uitgaven en resultaten van beleid. Open data in de zorgsector zijn beperkt beschikbaar en voor de rijksverantwoording ('open spending') geheel afwezig. Juist nu de rijksoverheid terugtreedt en de uitvoering meer overlaat aan gemeenten, andere overheden of semipublieke organisaties, zoals in de zorg, het onderwijs en de maatschappelijke ondersteuning biedt de beschikbaarheid van open data kansen. Omdat de technologie eenvoudig toepasbaar is, biedt informatie over de inzet van belasting- en premiegeld een laagdrempelige mogelijkheid aan burgers en bedrijven om kritisch mee te kijken. Dat kan de betrokkenheid bij overheid en bestuur versterken. Wij vinden dan ook dat het kabinet meer het voortouw moet nemen in het actief digitaal beschikbaar stellen van data waar zij over beschikt.

Saskia J. Stuiveling is sinds 1 mei 1999 president van de Algemene Rekenkamer. Saskia J. Stuiveling was lid van het college van de Algemene Rekenkamer sinds 29 oktober 1984. Voor haar benoeming bij de Algemene Rekenkamer was mevrouw Stuiveling vanaf maart 1983 in dienst van de Tweede Kamer belast met de coördinatie van de parlementaire enquête naar het Rijn-Schelde-Verolme concern. Van september 1981 tot mei 1982 was zij staatssecretaris van Binnenlandse Zaken (kabinet Van Agt II) speciaal belast met de financiën lagere overheden, grote steden en het decentralisatieplan. Na haar studie bedrijfskunde (1972) aan de Erasmus Universiteit Rotterdam was Saskia J Stuiveling werkzaam als (zelfstandig) organisatie adviseur en sinds 1975 als beleidsmedewerker van de Rotterdamse burgemeester, begin jaren tachtig gecombineerd met de functie van waarnemend Gemeentelijk Ombudsman. In die laatste periode tevens enkele maanden lid van de Eerste Kamer voor de Partij van de Arbeid.

Meer uitgebreid:

http://www.rekenkamer.nl/Over_de_Algemene_Rekenkamer/De_organisatie/College_Algemene_Rekenkamer/Saskia_J_Stuiveling

Leestips:

- Trendrapport Open Data
- Opendatabarometer: <http://www.opendataresearch.org/project/2013/odb>

- Openspending.org
- begroting.middeninrotterdam.nl
- Recovery.gov
- Artikel over de Amerikaanse DATA Act:
<http://www.forbes.com/sites/realspin/2014/04/15/passage-of-the-data-act-is-a-major-advance-in-government-transparency/>

Besteding budget voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

Peter Arnoldus, directeur FEZ, ministerie van Buitenlandse Zaken

Open data en transparantie zijn een wezenlijk onderdeel van ontwikkelingssamenwerking. Inzicht in wat we waar doen of van plan zijn, met wie en met welk doel is van groot belang. Voor overheden, politieke partijen en maatschappelijke groepen in ontwikkelingslanden en in Nederland. Vandaar dat we al sinds 1960 al jaarlijks rapporteren over onze OS inspanningen en vanaf 2000 gedetailleerd over individuele activiteiten. Sinds 2011 stellen wij maandelijks nog gedetailleerder informatie beschikbaar volgens de standaard van het International Aid Transparency Initiative (IATI). Binnenkort lanceren we de webpagina met het budget, de verwachte en de werkelijke uitgaven van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking op rijksoverheid.nl.

Peter Arnoldus studeerde Juridisch Politieke Wetenschappen aan de Rijksuniversiteit van Leiden. In 1990 is hij begonnen bij de Rijksoverheid als medewerker FEZ van het toenmalige ministerie van VROM. Hierna was hij werkzaam bij het ministerie van Buitenlandse Zaken als hoofd Begrotingscoördinatie bij FEZ en vervolgens als plv. Hoofd van de afdeling Handelspolitieke Fora. In 1999 heeft hij een stap buiten de overheid gezet naar KPMG. Vervolgens is hij teruggekeerd bij het Rijk met als opdracht een Rijksacademie voor Financiën en Economie op te richten. In 2003 is de Rijksacademie van start gegaan en heeft hij tot en met 2007 hieraan leiding gegeven. Sindsdien is hij Directeur FEZ van het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Leestips

Onze open data set is te downloaden op <http://www.rijksoverheid.nl/opendata/ontwikkelingssamenwerking>. Mensen die geïnteresseerd zijn in de visualisatie van onze open data kunnen de app OneWorld AidCompass downloaden en installeren op de smartphone of naar de webpagina <http://openaid.nl>

Goed openbaar bestuur, decentralisaties en open data

Bert van Delden, plaatsvervangend directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties, ministerie van BZK

Goed openbaar bestuur is een noodzakelijke voorwaarde voor economische groei, de oplossing van maatschappelijke vraagstukken en vertrouwen in de overheid. Het directoraat-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties (dgBK) van het ministerie van BZK staat voor goed - dat wil zeggen responsief, behoorlijk en resultaatgericht - openbaar bestuur. In het sociale domein is, onder de noemer 'decentralisaties', een ambitieuze, ingrijpende en complexe hervormings- en besparingsoperatie in gang gezet. In dat kader is - overigens niet alleen voor dgBK - de vraag actueel, hoe en onder welke condities open data & open spending kunnen bijdragen aan goed openbaar bestuur en daarmee aan de realisatie van de doelen van de in gang gezette hervormings- en besparingsoperatie op dit terrein. In zijn inleiding 'goed openbaar bestuur, decentralisaties en open data' gaat Bert van Delden hierop in en indiceert hij wat betrokken partijen daarbij zouden kunnen/moeten doen.

Vanaf medio 2013 werkt Bert van Delden als plv. directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties bij het ministerie van BZK. Van 2003 tot 2013 was hij - eerst in de sfeer van uitvoering, later in de sfeer van beleidsontwikkeling - actief op het gebied van volkshuisvesting, wonen en bouwen (plv. directeur-generaal bij de ministeries van VROM en BZK). Voor die tijd heeft hij gewerkt op het gebied van organisatieontwikkeling (plv. secretaris-generaal bij het ministerie van V&W), regionaal bestuur (algemeen directeur bij het InterProvinciaal Overleg, respectievelijk het Regionaal Orgaan Amsterdam), openbaar vervoer (programmadirecteur bij het ministerie van V&W), publiek-private samenwerking en financiering (senior-accountmanager bij De Nationale Investeringsbank N.V.), stedelijke vernieuwing (senior-adviseur bij de gemeente Den Haag) en vernieuwing rijksdienst (adviseur bij het ministerie van BZK/wetenschappelijk onderzoeker bij de EUR). Thans is hij onder meer bestuurslid bij de Internationale School voor Wijsbegeerte, het Nederlands Gesprek Centrum en het Forum voor Stedelijke Vernieuwing. Hij studeerde bedrijfskunde in Breukelen en in Delft.

Open data; kansen voor de begroting

Peter van den Berg, directeur Begrotingszaken, ministerie van Financiën

Er zijn voor Financiën verschillende redenen om in te spelen op de trend van opendata. Naast dat openheid en transparantie steeds meer de norm is geworden, ligt achter het werken aan open data ook een ambitie om het vertrouwen in de overheid te vergroten. Voor Financiën betekent dat inzicht geven in achterliggende data over hoe publiek geld doelmatig wordt besteed. Tevens is er een aantal meer instrumentele redenen voor de rijksoverheid om data in een open vorm ter beschikking te stellen. Ten eerste kan opendata de departementen helpen om beter beleid te maken en kan de Kamer meer informatie tot zich nemen en daarmee haar budgetrecht versterken. Door het openstellen van data kan de controle niet alleen door de rijksoverheid zelf worden gedaan, maar ook door geïnteresseerde burgers. Tenslotte kunnen burgers datasets combineren en mogelijk interessante informatie voor de samenleving genereren of economische meerwaarde creëren. Al deze invalshoeken maken duidelijk dat Financiën graag aan de opendata trend meewerkt.

Peter van den Berg is sinds 1999 plv. Directeur-Generaal van de Rijksbegroting op het Ministerie van Financiën in Nederland.

Binnen dat directoraat-generaal was hij in de periode 1999-2010 directeur van de Inspectie der Rijksfinanciën en vanaf 2010 directeur Begrotingszaken.

De Inspectie der Rijksfinanciën is de ambtelijke organisator van het rijksbrede allocatieproces, bewaakt de afgesproken uitgavenkaders van het Rijk en beoordeelt de collectieve uitgaven op beheersbaarheid en doelmatigheid. Directie Begrotingszaken coördineert budgettaire brieven en nota's van het kabinet, adviseert over begrotingsnormering en het begrotingsstelsel ter wille van een doelmatig en rechtmatig overheidsbeleid. De directie beheert ook een Academie voor praktijkopleidingen voor de financiële functie en voert de concernadministratie van het Rijk.

In de periode 1992-1999 was hij onderdirecteur van het Centraal Planbureau. Het Centraal Planbureau maakt onafhankelijke analyses en prognoses voor de regering, het parlement en maatschappelijke organisaties. In die rol coördineerde hij bijvoorbeeld lange termijn scenario studies en de analyse van verkiezingsprogramma's en was plv. Kroonlid van de Sociaal Economische Raad.

In de periode vóór 1992 werkte hij in het economisch onderzoek eveneens op het Centraal Planbureau en was enkele jaren werkzaam op de Directie Algemene Economische Politiek van het Ministerie van Economische Zaken.

In 1976 is hij afgestudeerd in algemene econometrie aan de Katholieke Hogeschool Tilburg.

Open data en ICT-strategie van de Tweede Kamer

Peter Branger, directeur Informatiseringbeleid, Tweede Kamer

Het beschikbaar stellen van data door overheidsinstanties helpt bij het transparant en begrijpelijk maken van wat de overheid doet. Daarbij biedt het ook ruimte voor creativiteit bij de afnemers van de data: zij worden in staat gesteld zelf aan de slag te gaan met de data en die te gebruiken voor hun eigen doeleinde.

Peter Branger (1960) studeerde geneeskunde aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Na het artsexamen trad hij in dienst bij de vakgroep Medische Informatica van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Hij behaalde daar een mastertitel in Medical Informatics en promoveerde op een onderzoek naar de toepassing van elektronische informatie-uitwisseling tussen huisarts en specialist bij de behandeling van patiënten met diabetes. Van 1996 tot 2003 was hij consultant bij Deloitte op het snijvlak van informatietechnologie en gezondheidszorg. Van 2003 tot en met 2005 was hij hoofd ICT bij het UMC Utrecht, en vanaf 2006 directeur Informatiseringsbeleid bij de Tweede Kamer. Peter is bestuurslid van het CIO-Platform.

Paneldiscussie

Lex Slaghuis, CTO Open State Foundation

Lex Slaghuis is CTO bij de Open State Foundation en oprichter van Hack de Overheid. De Open State Foundation zet zich in voor meer digitale transparantie in Europa. Hij is expert op het gebied van Open Data en hij houdt zich bezig met de API's en platformen op het gebied van Openspending, Cultuur, Educatie, en Politieke transparantie.

Op dit moment is hij actief met het platform Openspending.nl <<http://Openspending.nl>>, welke op basis van CBS-Iv3 informatie de financiën van gemeenten en provincies inzichtelijk maakt en vergelijken mogelijk maakt. De komende twaalf maanden wordt het aantal deelnemende overheden uitgebouwd naar meer dan 100 en de mogelijkheden verder uitgebreid. Lex neemt u graag mee in zijn visie op financiële transparantie voor Nederland.

Leestips:

<http://www.slideshare.net/openstate/openspending-2013-mei>

Kort artikel over Nederland en de mogelijkheden

<http://blog.openspending.nl/2013/02/05/financiele-transparantie-in-nederland/>

Dit is ook wel een belangrijke publicatie

<http://www.binnenlandsbestuur.nl/digitaal/nieuws/openspending-nl-ontsluit-huishoudboekjes.9055928.lynkx>

Paneldiscussie

Wouter Koolmees, lid van de commissie voor de Rijksuitgaven

Voor de commissie voor de Rijksuitgaven zal Wouter Koolmees deelnemen aan de paneldiscussie.

De commissie voor de Rijksuitgaven organiseert het symposium over Open Data & Open Spending omdat zij zich bewust is van de ontwikkelingen op het gebied van open data en het digitale domein. In het [werkprogramma](#) van de commissie voor de periode 2014-2017 is open data dan ook als speerpunt opgenomen. De commissie heeft zich voorgenomen om te onderzoeken hoe de ontwikkelingen op dit gebied kunnen bijdragen aan een verbeterde verantwoording over uitgaven en beleid, op nationaal, maar ook op decentraal en Europees niveau.

Open data & open spending kan echter voor alle commissies in de Kamer relevant zijn; bij iedere commissie worden immers op een bepaald vakterrein de begrotingen en de uitgaven gecontroleerd. Het organiseren van het symposium past dan ook goed bij het horizontale karakter van de commissie voor de Rijksuitgaven. Dat horizontale karakter komt onder andere naar voren door het feit dat de commissie voor de Rijksuitgaven één van de commissies van de Tweede Kamer is met een apart artikel in het Reglement van Orde. In artikel 21a zijn de specifieke taken van de commissie voor de Rijksuitgaven opgenomen. De commissie houdt zich onder meer bezig met de rechtmatigheid en doelmatigheid van de besteding van collectieve middelen. Daarnaast houdt zij zich bezig met de voorlichting, advisering en ondersteuning van de Kamer en de andere commissies bij de uitoefening van het budgetrecht en de financiële controle.